

Manifesto

Prevención e protección

da saúde da clase traballadora fronte aos novos retos dixitais e psicosociais

28 de Abril, Día Mundial da Seguridade e a Saúde no Traballo 2025

No Día Mundial da Seguridade e Saúde no Traballo, UGT e CCOO reafirmamos o noso compromiso coa defensa da seguridade e saúde das persoas traballadoras, e de contornas seguras e saudables como dereito fundamental. O 28 de abril é unha data de recordo de todas aquelas persoas que perderon a súa saúde ou a súa vida no traballo, pero tamén é unha data de reivindicación e de demanda á sociedade de máis atención ante este problema.

En 2024 producíronse 1.181.202 accidentes de traballo, dos que 628.300 (30.359 en Galicia) provocaron unha baixa laboral. Ademais, 796 (64 en Galicia) persoas morreron en accidente laboral, cumpríndose así coas estimacións de incremento dos accidentes mortais que faciamos desde os sindicatos. De feito, en 2024 producíronse 75 (8 en Galicia) mortes máis que en 2023.

As persoas traballadoras temos dereito a volver a casa sans e salvos despois da xornada laboral. Non estamos a reclamar compromisos inalcanzables, unicamente aplicar o dereito a que se garanta a nosa seguridade e saúde no traballo. Por iso, desde CCOO e UGT continuamos esixindo que se establezan as medidas necesarias para acabar con esta insoportable sinistralidade laboral de forma eficaz e inmediata, que pasan necesariamente por modificar e modernizar a lei e pola negociación e articulación dun Plan de Choque contra a Sinistralidade Laboral. Os accidentes de traballo, ademais de supoñer un drama persoal e familiar, demostran que as condicións de traballo son inseguras e inxustas.

Tampouco nos esquecemos das vítimas do amianto que están a sufrir unha situación realmente inxusta xa que, tras máis de dous anos da creación do fondo de compensación para as vítimas deste axente canceríxeno, aínda non se aprobou o regulamento necesario para a súa posta en funcionamento. Desde UGT e CCOO consideramos intolerable este atraso e instamos ao Goberno a que desbloquee esta situación de maneira inmediata, concedendo unhas indemnizacións adecuadas e exentas de tributación do IRPF como xa se fai con outros colectivos.

A realidade está marcada por un desenvolvemento económico e produtivo en plena transformación, que supón cambios moi rápidos non só no traballo, senón tamén nos riscos asociados ao mesmo. A revolución tecnolóxica, os efectos do cambio climático, o impacto do traballo na saúde mental e a lonxevidade da poboación activa supoñen desafíos importantes para a seguridade e saúde no traballo. É por iso que, desde UGT e CCOO consideramos urxente a actualización da normativa preventiva e instamos ao Goberno á intensificación das negociacións iniciadas na Mesa de Diálogo Social fai máis dun ano, do mesmo xeito que no contexto do diálogo social en Galicia.

Hai que cambiar a organización preventiva na empresa para alcanzar unha maior integración da prevención dos riscos laborais, avanzar na calidade dos servizos de prevención e mellorar a protección da saúde mental das persoas traballadoras reforzando a prevención dos riscos psicosociais, pero tamén acometer a diversidade xeracional e a perspectiva de xénero na xestión preventiva. Ademais, é necesario mellorar as condicións de seguridade e saúde no traballo nas PEMES a través do reforzo da xestión preventiva, para iso, contar coa participación das persoas traballadoras é esencial para que o centro de traballo non sexa un lugar de risco.

Na modificación da normativa debe facerse explícita a obrigação empresarial de avaliar e adoptar medidas que protexan a saúde mental das persoas traballadoras, tendo ademais en conta a transformación dixital e o impacto das novas formas de organización do traballo.

Consideramos, ademais, inaprazable a actualización do cadro de enfermidades profesionais español para que sexan incluídas, entre outras, as enfermidades mentais vinculadas ao traballo e para dotalo da necesaria perspectiva de xénero.

O desenvolvemento tecnolóxico, coa dixitalización, a robotización ou a utilización da intelixencia artificial, presenta oportunidades desde a óptica da prevención de riscos laborais, pero fundamentalmente expón novos retos que é necesario abordar.

Trataríase de aproveitar a oportunidade da dixitalización para crear lugares de traballo máis seguros, automatizando tarefas perigosas, mitigando o traballo monótono ou utilizar a IA para prever accidentes mediante a análise de datos en tempo real para a detección de fallos en máquinas ou o empeoramento das condicións ambientais, evitando os riscos que poida engadir, e que habitualmente non se teñen en conta.

É especialmente relevante como a dixitalización e a intelixencia artificial no traballo están incrementado a exposición a riscos psicosociais como consecuencia da intensificación do traballo, a falta de desconexión, a monitorización e vixilancia constante, ou a redución da autonomía para realizar pausas ou descansos. O seu impacto na saúde mental das persoas traballadoras é evidente.

Desde CCOO e UGT vemos necesario que se garanta un punto de encontro entre a innovación no mercado de traballo e a seguridade e saúde das persoas traballadoras. Por iso, deben establecerse marcos regulatorios xustos e éticos que protexan os dereitos da clase traballadora tanto no deseño como na implementación destas ferramentas e impulsen unha formación de calidade en novas tecnoloxías que permita coñecer os seus riscos asociados e as formas seguras de utilización.

Os sindicatos somos cruciais na xestión do cambio que vén da man da dixitalización e a IA. Débense respectar os dereitos sindicais da negociación colectiva e o diálogo social e fortalecer unha democracia no lugar de traballo que impulse cambios tecnolóxicos que beneficien a todos e todas. Garantir a participación activa dos sindicatos nesta transformación permitiranos crear un futuro do traballo inclusivo e equitativo.

É urxente recuperar o impulso das políticas públicas en materia de seguridade e saúde no traballo e aumentar os recursos da Inspección de Traballo, do Instituto Nacional de Seguridade e Saúde no Traballo e de todas as estruturas autonómicas de prevención de riscos laborais, así como a creación de Xulgados especializados na materia.

Por último, queremos seguir manifestando o noso apoio, compromiso e recoñecemento a labor dos delegados e delegadas de prevención, agradecendo a todos eles a súa dedicación para conseguir que os centros de traballo sexan máis seguros. Do mesmo xeito, facemos un chamamento ás traballadoras e traballadores para que participen nos diferentes actos convocados con motivo da conmemoración do 28 de abril para conseguir visibilizar o drama da sinistralidade laboral, a falta de cumprimento da normativa en materia de prevención de riscos laborais por parte das empresas e a necesidade de actualizar a normativa para dar resposta aos novos retos do mundo do traballo.